

GÜNDEM:
BİR PLANLAMA
ETKİNLİĞİ
OLARAK SAVAŞ:
DİYARBAKIR SURIÇI

ENERJİ
SEKTÖRÜNDEKİ
DÖNÜŞÜM

ÇATIŞMA
ALTINDAKİ
ÜLKELERDE
KÜLTÜR VARLIĞI
KAÇAKÇILIĞI

YARIŞMA:
LÜLEBURGAZ
YILDIZLARI
SANAT AKADEMİSİ

YARIŞMA:
MURATPAŞA
BELEDİYESİ
ÇOK AMAÇLI
GÖSTERİ MERKEZİ

YARIŞMA:
PAMUKKALE
ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK VE
TASARIM
FAKÜLTESİ

BİR REFERANSIN
PEŞİNDE:
MICHAEL GRAVES

OTOMOBİL
İSTANBUL'A
ÇARPTI

ERNST A. EGLİ VE
"YENİ İLKOKUL
MODELLERİ"

Chicago Athenaeum

Son aylarda olağanüstü hal koşulları altında yaşıyoruz! Toplum belleğinde, mimarisinde, kent yaşamında önemli yeri olan mekânlarda ardı ardına yaşam hakkımıza müdahale ediliyor. Hem Doğuda hem Batıda... Ülkenin batısı son haftalarda kent mekânında mümkün olduğunca az zaman geçirerek, en güvenli gördüğü kendi evine sığınarak hayatta kalmaya çalışıyor. Ülkenin doğusunda ise benzer durum aylardır yaşanıyor ve bölge halkı çözümü yeni mekân arayışlarında yani göçte buluyor. Bu sayının MİMARLIK Gündem’inde Tarık Şengül, bir plançı gözüyle savaş ne demektir sorusunu Diyarbakır’da yaşananlar üzerinden irdeliyor. Yazarın yanıtı ise korkutucu: “Savaş, mekâna müdahale aracı olarak planlama süreçlerinin bir parçasıdır.”

Her şeye rağmen içimizdeki “umut”la, yeni sayıda bizleri sevindirecek güzel haberlere yer açıyoruz. Tüm dünyada enerji politikalarında yaşanan değişime işaret eden Baha Kuban’ın yazısı, iklim değişikliğine ilişkin üretilen çözümün, kolektif mülkiyete dayalı kooperatif türü örgütlenmelerde, yani yerelde atılacak adımlarda olduğunu vurguluyor. Aynı zamanda, Türkiye’de yenilenebilir enerji teknolojilerinin hızla yaygınlaşması ve sürdürülebilir / iklim dostu kentlerin tasarlanması için bizlerin ısrarcı olup birer baskı unsuru olarak yönetimleri zorlamamız gerektiğine dikkat çekiyor. Örneğin, doğaya yapılan müdahalelerde söz hakkının olduğunu bilerek harekete geçen Artvin halkı, buna iyi bir örnek. Cerattepe’de yapılması planlanan madene karşı bölge halkının, karar mekanizmalarını etkileyebilmek adına uzun süredir sürdürdüğü mücadele sonucu maden çalışması şu an için durduruldu. Şimdi, Mimarlar Odası’nın da davacılar arasında bulunduğu yargılamada, bilirkişi incelemesi sonucunda çıkacak karar bekleniyor. Sonuç, doğadan yana mı olacak yoksa ranttan mı? Hep birlikte göreceğiz.

18-20 Mart 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilen Mimarlar Odası 45. Olağan Genel Kurulu ve seçimlerin ardından Mimarlar Odası yeni dönem yönetim kurulu belirlendi. Yaşanan siyasi ve mali süreçler gözönüne alındığında, önümüzdeki iki yıl Odanın 62 yıllık serüveninin zorlu geçen dönemlerinden biri olacağını kestirmek zor değil. Genel Kurul sırasında toplum, kent ve çevre sorunlarına duyarlılık gösteren gazetecilere verilen Mimarlar Odası Oktay Ekinci Basın Ödülü’ne bu yıl Gila Benmayor ve Rifat Doğan değer görüldü. Ayrıca, bu yıl ilk kez verilen Mimarlar Odası Çevreye Katkı Ödülü’nün sahibi ise Cerattepe’deki çevre mücadelesinden dolayı Yeşil Artvin Derneği Başkanı Nur Neşe Karahan oldu. Odanın kent ve mimarlık alanında verdiği mücadeleye farklı alanlarda destek veren bu isimlerin çoğalması dileğiyle...

Aslı Tuncer

1988 yılında Şikago’da kurulan Chicago Athenaeum Mimarlık ve Tasarım Müzesi, mimarlık, endüstriyel tasarım, ürün tasarımı, grafik, peyzaj tasarımı ve kentsel tasarım olmak üzere tasarımın tüm alanlarındaki çalışmalara evsahipliği yapıyor. Müze kuruluş amacını, kentlinin obje ölçeğinden kent ölçeğine kadar “iyi tasarım”ın önemini anlamasını sağlayıp bu konuda farkında yaratmak olarak belirlemiş. Müzenin Metropolitan Arts Press ile birlikte her yıl düzenlediği “Good Design” ödül programı endüstriyel ürün kategorisinde, “Uluslararası Mimarlık” ödül programı ise mimarlık, peyzaj ve kentsel planlama kategorilerinde farklı coğrafyalardan farklı ölçekteki tasarımları ödüllendiriyor. Müzenin bünyesinde bulunan Schaumburg, Illinois’teki uluslararası heykel parkı ise modern sanat eseri heykellerin açık havada sergileniyor olmasıyla ilgi çekiyor.

web sitesi: chi-athenaeum.org
adres: 601 South Prospect Street
Galena, Illinois 61036, Amerika
T: +1 815 777 4444

MART-NİSAN 2016 ISSN 1300-4212 YIL: 52 SAYI: 388

Kapak Fotoğrafı: Dört Ayaklı Minare, Diyarbakır, 2015

MİMARLAR ODASI TARAFINDAN İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR
Ulusal Süreli Yayın

YAYINLAYAN **Mimarlar Odası adına Yayın Komitesi**

YAYIN KOMİTESİ **T. Elvan Altan, N. Müge Cengizkan, Ayşen Ciravoğlu, Neslihan Türkün Dostoğlu, Hikmet Gökmen, Derin İnan, Eyüp Muhcu, Derya Oktay, Serpil Özaloğlu, Bülend Tuna, Aslı Tuncer**

MİMARLAR ODASI ADINA SAHİBİ VE (SORUMLU) YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ **Eyüp Muhcu**
YAYIN SEKRETERİ **Aslı Tuncer**

YAYIN TEKNİK SEKRETERİ **H. Nilgün Kara Babacan**

KONSEPT TASARIM **Raul Mansur** KAPAK TASARIM **H. Nilgün Kara Babacan**

YAYIN YERİ

Adres Mimarlar Odası Genel Merkezi, Konur Sokak 4/2, Yenışehir 06650 ANKARA
Tel 0.312.417 37 27 **Faks** 0.312.418 03 61 **E-posta** yayin@mo.org.tr
www.mimarlikdergisi.com

DERGİ İNTERNET SAYFASI

Tasarım **H. Nilgün Kara Babacan** Programlama **Behiye Ermete**

TEKNİK HİZMETLER VE REKLAMLAR

Adres Yapı-Endüstri Merkezi, Fulya Mah. Yeşilçimen Sok. No: 12/430
(Polat Kulesi Yanı) 34394 Fulya / İSTANBUL

Tel 0.212.266 70 70 **Faks** 0.212.266 74 66 **E-posta** yemyayin@yem.net

YAYIN KOORDİNATÖRÜ **Yasemin Keskin Enginöz**

REKLAM YÖNETİCİSİ **Bahadır Erkmen** TEKNİK UYGULAMA **Kemal Kara**

BASKI

Bilnet Matbaacılık Biltur Basım Yayın ve Hizmet A. Ş.
Dudullu Organize Sanayi Bölgesi 1. Cadde No: 16 Ümraniye-İstanbul
Tel 0216 444 44 03

BASKI TARİHİ: 25 Mart 2016

MİMARLAR ODASI ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR.

Fiyatı 8 TL Abonelik 42 TL Öğrenci Aboneliği 35 TL Yurtdışı 80\$

TARANDIĞI VERİTABANLARI

Avery Index
Arthistoricum.net (Virtuelle Fachbibliothek Kunstgeschichte)
DAAI - Design and Applied Arts Index
EBSCO-Host
Ulrichs Periodical Directory

MİMARLIK YAYIN İLKELERİ

MİMARLIK dergisi Yayın Komitesi, oluşturduğu yayın ilkeleri çerçevesinde, dergiye gönderilecek yazılar konusunda aşağıdaki genel seçim ölçütlerini belirlemiştir:

- Ele alınan konularda, getirilen bakış açısında, değerlendirmelerde, kullanılan dilde, görsel ve yazılı belgelerde özgünlük bulunması;
- Aktarılan konularda ve görüşlerde çeşitlilik olması ve aranması;
- Yazıların içerik açısından entelektüel katkıda bulunması;
- Farklı bakış açılarıyla ve diğer disiplinlerden alınacak katkılarla dergi içeriğinde zenginliğin ve çok yönlülüğünün sağlanması;
- Yurtiçi ve yurtdışında meslek alanındaki güncel konuların ve gündemin izlenmesi.

Dergide genel değerlendirme ölçütleri böylece ifadesini bulan makale ve inceleme-araştırma yazılarının yanı sıra, yapı ve proje değerlendirmeleri ile mimarlık eleştirisi yazıları ve Cumhuriyet dönemi mimarlığına, 'toplum ve mimarlık' ilişkisini ortaya koyan konulara, 'çevre duyarlılığı ve mimarlık ilişkisi ve tartışmalarına' yönelik yazılara süreklilikle ve ağırlıkla yer verilmesi görüşü Yayın Komitesi tarafından benimsenmiştir. Dergi, mimar, öğrenci, akademisyen gibi mimarlığın mesleki uygulama, eğitim ve akademik araştırma alanlarından geniş ve zengin bir okuyucu profiline sahiptir. Hedef okuyucu kitlesinin bu homojen olmayan yapısı, konu seçiminden yazım diline kadar, yayınların değerlendirilmesinde dikkate alınan önemli ölçütlerden biridir.

MİMARLIK Dergisi Yayın Koşulları

Mimarlık dergisinde yayımlanmak üzere yazı gönderenlerin, aşağıdaki konulara dikkat etmelerini rica ederiz:

- Yazılar Word belgesi olarak dijital formatta kabul edilir: CD/DVD içerisinde ya da e-posta adresi yoluyla: yayin@mo.org.tr
- Yazılar en fazla 2.400 kelime (başlık, yazar ismi, özet, notlar, kaynaklar, resim altı yazıları hariç) olmalıdır. Yazıların içeriklerine ilişkin 150 kelimelik özet yazıyla birlikte gönderilmelidir.
- Görseller tercihen dijital olarak ve şu formatta yazıyla birlikte iletilmelidir: tiff/jpeg/eps formatlarından birinde, uzun kenarı 15 cm, min. 300 dpi çözünürlükte.
- Görseller için telif hakkı konusu yazar tarafından halledilmiş olmalıdır. Görselin alındığı kaynak (fotoğrafçı adı, arşiv bilgisi, kitap künyesi vb.) belirtilmelidir.
- Kaynak gösteriminde şu yöntem kullanılır: Tekeli, İlhan, 2012, "Seyfi Arkan'ın Yaşamı ve Mimarlığının Toplumsal Bağlamı", **Modernist Açılımda Bir Öncü: Seyfi Arkan**, (ed.) Ali Cengizkan, A. Derin İnan, N. Müge Cengizkan, Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, ss.15-26.
- Metin içi referans gösteriminde otomatik dipnot / sonnot kullanılır. Bir kaynak ikinci kez kullanıldığında şu format uygulanır: Tekeli, 2012, ss.15-26.
- Yayın kararını Yayın Komitesi alır. Sonuç, yazara en geç 4 ay içerisinde iletilir.
- Yayın Komitesi yazı hakkındaki görüşlerini yazara iletinceye kadar, yazar aynı yazıyı başka bir yayın grubuna göndermemeyi kabul eder.
- Yazı gönderen kişiler, yazılarının, aynı zamanda derginin web sitesinde, görselleriyle birlikte yayımlanmasını kabul etmiş sayılır.
- Yazıdaki görüşler yazara aittir, Yayın Komitesi'ni bağlamaz.

dünyada mimarlık müzeleri

Mimarlık dergisinin 50. yılını kutladığımız 2013'ün ilk sayısıyla birlikte derginin "ayraç" bölümünde yeni bir koleksiyon oluşturmaya başladık. Ayraçları biriktirerek dünyada bulunan mimarlık müzelerinin bilgisini toplayabiliriz ve ziyaret edilecek yerler listenize ekleyebilirsiniz.

Mimarlık müzeleri "ayraç" koleksiyonuna

katkı vermek isterseniz bize

yayin@mo.org.tr

adresinden ulaşabilirsiniz.

2 İNGİLİZCE ÖZET / ENGLISH SUMMARY 4 MİMARLIK DÜNYASINDAN

MİMARLIK GÜNDEM

8 Bir Planlama Etkinliği Olarak Savaş: Diyarbakır Suriçi'nden Notlar / Tarık Şengül

ANMA

10 Doktora Hocam Hande Suher'e / Hatice Ayataç

GÜNCEL

- 12 • **Enerji Sektöründeki Dönüşüm ve Yeni / Yerel Kolektif Mülkiyet Biçimleri** /
Baha Kuban
- **Çatışma Altındaki Ülkelerde Kültür Varlığı Kaçakçılığının Önlenmesi İçin Uluslararası Tedbirler** / Zeynep Boz
- **"Yöresel Mimari Projeler": Bir Projeler Dizisi Sunumuna Dair Düşünceler** /
Ebru Omay Polat

ETKİNLİK

25 Telif Hukukunda Mimari Eserler Paneli / Beyza Birben Tuncer

DS Mimarlık'ın Mikrokozmosu /
Enise Burcu Derinboğaz

MESLEK ETİĞİ

27 "Ticareti Olmayan Ama Ekonomisi Olan Bir Mimarlık Var" / H. Cenk Dereli, Yelta Köm

YARIŞMALAR

- 32 • **Lüleburgaz Belediyesi Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi Mimari Proje Yarışması**
- **Antalya Muratpaşa Belediyesi Çok Amaçlı Gösteri Merkezi Atölye ve Sahnesi Mimari Fikir Proje Yarışması**
- **Pamukkale Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ve Yakın Çevresi Mimari Proje Yarışması**

GÜNCEL: Dünya'da Enerji Sektöründe Dönüşüm ve Yeni / Yerel Kolektif Mülkiyet Biçimleri

YARIŞMALAR: Lüleburgaz Belediyesi Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi Mimari Proje Yarışması 1. Ödül

KIRDAN / KENTTEN

42 Deprem Köyü: Yazıköy ve Yarıköy / Güler Özyıldırım

MİMAR

44 Bir Referansın Peşinde: Michael Graves / Ebru Özeke Tökmeci

MİMARLIK EĞİTİMİ

49 Mimarlık Eğitiminde Seçmeli Dersler: Çeşitlilik, Esneklik, Kısıtlar ve Olanaklar Üzerine / Nilay Ünsal Gülmez, Ayla Ayyıldız Potur, Kutlu Sevinç Kayıhan

SAYISAL TASARIM

54 Sınırlanmış Sınır: Sınırdan Arayüze: Sayısaldan Fiziksele / Semra Arslan Selçuk, Arzu Gönenç Sorguç

KENTSEL TASARIM

59 Otomobil İstanbul'a Çarptı / A. İrem Mollaahmetoğlu Falay

ANMA PROGRAMI: EGLI

67 Ernst A. Egli ve "Yeni İlkokul Modelleri" / F. Nürşen Kul

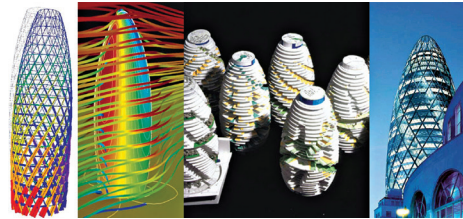
YAYIN DEĞERLENDİRME

- 72 • **Politika ve Mimarlık: Ernst Egli ve Türkiye'de Modernliğin Arayışı** /
Belkis Uluoğlu
- **Zeki Sayar ve Arkitekt** / İpek Akpınar
- **İstanbul Mimarlık Rehberi** / Özen Eyüce

78 YAYINLAR

TEMA[S]

80 Kentin Konforlu Köşeleri: EmpathICity / Neris Parlak

MİMARLIK AGENDA

8 War as a Planning Activity: Notes from Suriçi Diyarbakır / Tank Şengül

The author defining planning as a political activity that utilises different tools, draws attention to the extent that politics turns into a war, planning in return becomes a tool for such political conflicts. While Suriçi becomes a wreck and a space of death and migration, the author states that in times of peace our cities are planned with direct influence from the dynamics of the market, whereas in times of war military logic takes the stage.

COMMEMORATION

10 To My PhD Supervisor, Hande Suher /

Hatice Ayataç

Hande Suher, who has graduated from İTÜ in 1951; holding a registration number, 76 to the Chamber of Architects İstanbul Metropolitan Branch; a faculty member in İTÜ Department of City and Regional Planning and a founder member of the Chamber of Architects, has valuable contributions to the issues related to urban planning and conservation. We have lost her on 21st February 2015 and her obituary was written by Hatice Ayataç.

AGENDA

12 Transformation in the Energy Sector and New / Local Forms of Collective Ownerships / Baha Kuban

Climate change, often referred at global scale, is in fact a problem that should be dealt and resolved locally. The author, drawing attention to sustainable energy production methods of cooperatives owned by local groups rather than companies, indicates the need for new energy policies.

16 International Measures for Preventing the Smuggling of Cultural Assets in Countries at War / Zeynep Boz

Climate chaWars, besides endangering human life, damage the cultural heritage, undermining hope from past and cause the extinction of local identity. In addition, the smuggling of cultural assets from the country by taking advantage from the chaos, is another significant fact. The author, in the light of her work for UNESCO, draws attention to problems caused by these smuggling actions and to what could be the precautionary solutions.

20 "Rural Architectural Projects": Thoughts on the Presentation of a Project Series /

Ebru Omay Polat

The work conducted for "the revitalisation of local architectural values that are under threat due to unsupervised building in rural environments", envisages the development of the built environment in rural areas through certain types that reminisce theatre settings. It won't take long to observe whether the new building practice in rural areas that is expected to benefit from the local values by utilising contemporary technology and needs are to be preferred instead of replicate projects.

EVENTS

23 Panel Discussion on Architecture in Copyright Law / Beyza Birben Tuncer

The panel, Architecture in Copyright Law, hosted by the Chamber of Architects Ankara Branch was held on the 26th December 2015 in Ankara. The author, who is also the lawyer of the Chamber, summarises the discussions that took place at the panel and draws attention to the problems created by the changes that will be made on the Law of Intellectual and Artistic Works.

25 Microcosmos of DS Mimarlık / Enise Burcu

Derinboğaz

The author, comments on the exhibition "From Pre-Microcosms to Today; 30 years of DS Mimarlık" that presents a collection of the work of DS Mimarlık, one of the important landscape architecture firms. She states that the exhibition shows how a unique practice is formed by the documentation and correlation of landscape and architecture together and the evaluation of an experimental design approach inspired from adding to the knowledge of material, application techniques and methods.

PROFESSIONAL ETHICS

27 "There is an Architecture that has an Economy but not Trade" / H. Cenk Dereli, Yelta

Köm

The authors scrutinising the forms of ethical behaviour in contemporary architectural practices, in the article, written in the form of an interview, state that the profession should be evaluated "in the frame of ethical principles like the rights of the planet and right to housing, rather than vague ethical principles that try to cover everything".

COMPETITION

32 Municipality of Lüleburgaz, Lüleburgaz Stars Arts Academy Architectural Competition

Organised by the Municipality of Lüleburgaz, with a vision to develop projects for an arts academy "with social and urban cultural focus" has finalised. The national and two-staged competition aimed to achieve projects that provide spaces enabling flexible use at different time periods and designed to enrich the functional qualities with a balanced distribution of open, semi-open and enclosed spaces integrated with the natural landscape of the area. 27 projects evaluated at the first stage of the competition led to 8 for the second stage and at the final run 3 awards, 3 equivalent honourable mentions and 1 purchase award were distributed.

35 Antalya Muratpaşa Municipality Multi-Purpose Hall Workshop and Stage Architectural Ideas Competition

The architectural ideas competition, organised by Muratpaşa Municipality, aimed to achieve projects for a cultural centre, which can serve for amateur and professional small-scale performances, various arts and cultural events. The national and two-staged competition sought for ideas that propose the city to become a centre for arts and culture besides tourism and agriculture. At the first stage of the competition, 96 projects were evaluated, with 8 of which was awarded at the second stage. In the final evaluations 3 awards and 5 equivalent honourable mention awards were distributed.

38 Pamukkale University Faculty of Architecture and Design Architectural Competition

Announced by Pamukkale University, the competition sought for projects for the faculty of Architecture and Design, and the promenade axis as the backbone of the campus. The projects were expected to propose single or fragmented but low-rise building solutions that can create a new social focus within the campus, thus utilises the climatic and local conditions of the geography and integrate with nature.

FROM RURAL / CITY

42 Earthquake Village: Yazıköy and Yarıköy /

Güler Özyıldırım

Yazıköy and Yarıköy, located at the heart of the

earthquake region and heavily damaged after the Burdur Earthquake in 1971, were later declared as “earthquake village”, allowing for the observation of the effects of the earthquake and the damage it caused on the buildings. In the article presented here for the Earthquake Week between the dates 1-7 March, the author shares her notes obtained from the technical trip to the region organised in 2015 and evaluations on the structural conditions of the built environment.

ARCHITECT

44 Michael Graves: In the Pursuit of

Reference / Ebru Özeke Tökmeci

In the first anniversary of his death, Michael Graves, an architect counted among the leading names of late 20th century of American architectural discourse, is commemorated by the author. Through providing a general review on his career, she states that he has to be remembered through the attitude for “making things better for people” as a common approach of his work rather than his style of design.

ARCHITECTURAL EDUCATION

49 Elective Courses in Architectural Education: On Diversity, Flexibility, Constraints and Opportunities / Nilay Ünsal

Gülmez, Ayla Ayyıldız Potur, Kutlu Sevinç Kayıhan

The article, written as the extension of the work carried by the “Elective Courses in Architectural Education Commission” founded in 37th MOB-BIG meeting, draw attention to the fact that elective courses end up being mandatory electives. The authors evaluate on the positive and negative outcomes of Bologna process dating 2001 on elective courses, emphasise that quantitative changes have yet to constitute qualitative foundations.

DIGITAL DESIGN

54 From Limited to Limits: Limits to

Interface: Digital to Physical / Semra Arslan Selçuk, Arzu Gönenç Sorguç

The article focuses on the potentials of computational design / production technologies that affect how certain limiting concepts or constraints have turned out to claim different meanings in design process and evaluates on what is a limit and when it becomes an architectural element that triggers the process of architectural design. The authors state that concepts like limit / limited / interface

are experienced with new forms in both digital and physical environments.

URBAN DESIGN

59 Cars Crashed İstanbul / A. İrem

Mollaahmetoğlu Falay

Car traffic, affecting the expansion of circulation networks and change of urban tissue, is a significant actor in urban planning. The author focusing on the negative impacts of cars on cities through the case of İstanbul, states that even though the citizens affect the decisions on the future of the city, the major responsibility is in the hands of the government and decision-making authorities.

COMMEMORATION PROGRAMME: EGLI

67 Ernst A. Egli and “New Primary School Models” / F. Nürşen Kul

Ernst A. Egli, in his adventures in Turkey between the years 1927-1936, worked in the Ministry of Education Construction Bureau for ten years and meanwhile designed some very iconic buildings of the early Republican period, like İsmetpaşa Institute for Girls. He is also well-known through his work on developing prototypes for modern school buildings which was an essential requirement for the early Republican period in the country. The author with a hypothesis that these are the most common examples of his architectural repertoire, tries to trace these primary school buildings that are remained unknown till today.

BOOK REVIEW

72 Politics and Architecture: Ernst Egli and the Search for Modernism in Turkey / Belkis

Uluoğlu

The first book of the Ernst Egli Commemoration Programme carried out by the Chamber of Architects has been published. The book covers Oya Atalay Franck’s meticulous research on various archives in Ankara, İstanbul, Vienna and Zurich revealing rare documents and is a new edition of her PhD thesis, which subjects relations between the representation of the political approach of the state and architecture. The book is reviewed by Belkis Uluoğlu.

74 Zeki Sayar and Arkitekt / İpek Akpınar

The second book of the Chamber of Architects’ Zeki Sayar Commemoration Programme is published from CAT Publications. Covering the out-

comes from the symposium and exhibition of the Programme, the book reveals new perspectives to the role of *Arkitekt* in the formation of professional and cultural memory and their wider influences.

76 Architectural Guide to İstanbul / Özen Eyüce

Published by the Chamber of Architects İstanbul Metropolitan Branch in 2005 in English, *Architectural Guide to İstanbul*, is now published in Turkish. The review on the guide, which is a significant source that presents a thorough documentation on the architectural repertoire of İstanbul, a unique city with its historical layers and geographic location, is written by Özen Eyüce.

CONTACT

80 Comfort Corners for the City:

EmpathiCity / Neris Parlak

EmpathiCity, an exhibition of temporary and experimental interventions on public spaces by the French artist Shani Ha, aims to create emphatic cities for its citizens and visitors by breaking down the hardness of city surfaces with soft objects. The author states that the project creates a domestic comfort by bringing out the sofa cushions to the streets and in return triggers the transference of social life to public spaces.

MİMARLIK.388. March-April 2016

English Summary by Derin İnan

DS Mimarlık'ın Mikrokozmosu

Enise Burcu Derinboğaz*

"Peyzaj mimarı bir mikrokozmosun tasarımcısıdır."

Deniz Aslan'dan bu cümleyi duyduğum, peyzajla tanıştığım öğrencilik yıllarımı net hatırlıyorum. Büyük bir kafa karışıklığı; kozmos nedir, mikrosu nedir, tasarım nedir, dahası peyzaj nedir!? Bugün anlayabildiğim kadarıyla kafa karışıklığı işin olmazsa olmazıymış. Birbirinden kopuk ipuçları vererek bir yere çekerdi öğrenciyi Deniz Aslan. En sonunda herbirimiz bu karışıklığı farklı açılardan çözmeye çalışırken bulurduk kendimizi.

Aynı cümleyi peyzajla ilgili bir miktar fikrimin olduğu bugün duyduğumda ise, mesajı almak için bahçenin, peyzajın felsefesine vakıf olmanın ve meseleye başka bir pencereden bakabilecek derinlikte olmanın gerektiğini düşünürüm. Öteki türlü mikrokozmosun, çok katmanlı yaşam ortamının ne olabileceğini, boyutlarını ve değişkenliğini, çeşitliliğini, düzensiz düzenini görebilmenin ve tasarımda gösterebilmenin olanaklı olmadığını düşünürüm. Sergiyi gezip, kitabı detaylı biçimde incelemenin ardından, Deniz Aslan'ın mikrokozmosdan kastının yalnızca bir meslek insanı olarak peyzaj mimarının tasarım misyonu olmadığını, aynı zamanda kendi mimarlıklarında hayalini kurup, hayata geçirmeye çabaladığı, çoğu zaman da bunu gerçekleştirdiği kurguları olduğunu görüyorum.

Refleks olarak konuya peyzajdan yaklaşma eğilimi-me rağmen, "Mikrokozmos Öncesinden Bugüne DS Mimarlık'ın 30 Yılı" sergisini bir peyzaj mimarlığı sergisi olarak tanımlamanın yetersiz kalacağını biliyorum. Bu çok kişisel hikâyeleri içeren üretim seçkisine, bir 'DS sergisi' demek daha doğru olur. Pelin Derviş'in editörlüğünü üstlendiği kitabın alt başlığının isabetli tarifi gibi DS, 'atipik' bir mimarlık pratiği. İçine peyzajı, mimarlığı ve belgelemeyi katarak, araştırma ve eğitimle bezenmiş ve doğrusu bugün Türkiye'de bir tür ekol yaratmış olan Deniz Aslan ve Sevim Aslan'ın kişisel yaratımı DS. Ve gerçekten de atipik! Sergi içinse bu birikimin, 30 yıla sığan onca karşılaşmanın, hikâyenin, deneyimin inceliklerle süzül-müş bir ürünü demek yanlış olmaz.

Öncesinden Bugüne DS Mimarlık'ın 30 Yılı Sergisine Bakış

Studio X'e girer girmez, DS'ye ait içeriğin yer aldığı 'sergi peyzajı' izleyiciyi kendi rotasına davet ediyor. İç mekânda dış mekân algısı yaratan sergi düzeni, ağaç kabukları ve kozalaklara basarak yakınlaşılan içerikle zenginleşiyor. Sergi, bu sayede materyalleriyle du-yusal olarak da temas kuran ziyaretçiyi kavıyor ve DS'nin hikâyesinin içine ister istemez giriyorsunuz.

Girişte Deniz Aslan'ın kariyerinde önemli bir yere sahip olan Cemil Topuzlu Parkı projesinin çizimleri dikkat çekiyor. Sergide ve kitapta, ismi geçen pek çok değerli kişi arasında Günel Akdoğan'ın önemli rolü hissettirilmiş. Deniz Aslan ve Günel Akdoğan'ın hem akademik hem de profesyonel ilişkilerinin DS'nin yapı taşlarına nüfuz ettiği oldukça belirgin. Cemil Topuzlu Parkı'nın ardından DS'nin kapıları peyzaj mimarlığına açılıyor ve önemli bir peyzaj literatürüyle karşılaşıyoruz. Günel Akdoğan'ın yönetiminde 1970'lerde hazırlanmış olan Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi yayınlarından bir dizi peyzaj mimarlığı dergisini görüyoruz. İçeriği hâlâ peyzaj mimarlığı tartışmaları açısından güncel sayılabilecek, çok değerli bir arşiv. Ardından infografiklerle ofisin geçmişine, projelere, içe-

Enise Burcu
Derinboğaz
Peyzaj Mimarı

riklerine ve işverenlerine ilişkin kısa bir bakış sunuluyor. Deniz ve Sevim Aslan'ın kendi ifadeleriyle anlatıları, DS okulundan yolu geçmiş, bugün kendi kariyerlerinde önemli noktalara gelmiş genç isimler, eskizler, pratiğin o kapılması çok kolay girdabına rağmen eğitimle hiç kopmamış hep yakın kalmış bir ilişki, Sevim Aslan'ın belgeleme pratiği, farklı halleriyle serginin bölümlerini oluşturuyor. Dolu dolu ama kısa bir yandan da.

Serginin bu DS'ye özgü kişiselleştirilmiş hali yalnızca PATTU'nun kürasyon ve sergi tasarımı deneyimine dayanan heyecan verici çözümlerinden değil, aynı zamanda DS'yi kendi kimliğiyle iyi biliyor olmalarından kaynaklanıyor. Işıl Ünal ve Cem Kozar, hem sergide hem de kitapta, her bir projenin dikkatlice oluşturulmuş künyelerinde, dolayısıyla geçmişinde yer almış mimarlar listesinden, DS'yi yakinen tanıyan isimler.

MİMARLIĞIN ATİPİK HALİ

Kitap, sergiyi taşıyan yapay peyzajın son kısmında 'Peyzaj / Son Dönem' bölümünde ziyaretçiye sunulmuş. DS'nin yakın geçmişte imza attığı, uygulanmış ve uygulanmamış işleri de bu bölümde yer alıyor. 30 yıllık birikimin geldiği noktayı ve geleceğine dair ipuçlarını bu bölümde okuyoruz. Sergi ile DS dünyasının uzun geçmişine kısaca göz atıp bugününe ulaşıyor, ardından kitap ile Deniz Aslan ve Sevim Aslan'ın kişisel hikâyelerine derinlemesine giriyoruz. Peyzajı mimarlığa, mimarlığı peyzaja katarak ve aynı zamanda belgeleyerek Türkiye'de örneği olmayan bir tür pratiğin nasıl oluştuğunu; malzeme, uygulama ve yöntem bilgisini sürekli bir çoğaltma çabasıyla deney yapmaktan vazgeçmemiş bir tavrın nasıl evrildiğini okuyoruz.

Editör olarak Pelin Derviş'in kitabın başında görünüp sonra sorularıyla metin aralarına saklanması kitabın akıcı dilinde, sürükleyiciliğinde payı büyük. Yazının başında sergi için bulunduğum 'Bu bir peyzaj sergisi değil!' serzenişi, kitap için de geçerli olsa da hem serginin hem de kitabın peyzaj mimarlığının yakın geçmişine ve eğitimine şimdiye dek Türkiye'de örneği görülmemiş bir kaynak oluşturduğunu belirtmeliyim. Biraz daha ileri gidebilir, bu retrospektifin esasında Türkiye'de peyzaj mimarlığı tarihinin büyük bir kısmına şahit olduğunu söyleyebilirim. Son sözde, sergi ve kitabın yalnızca peyzaj mimarlığının çorak entelektüel ortamı için bir kazanım değil, çoğu zaman farklı görüldüğü konularla ilişki kurarken zorlanan tipik mimarlık ortamı için de çok kıymetli bir kaynak teşkil ettiğini not düşmeliyim. ❖

Fotoğraflar: Sahir Uğur Eren